DECRETA ET STATVTA SYNODI DIOECESANÆ MECHLINIENSIS:

Die quinta Maij anni milleſimi ſexcenteſimi noni inchoatæ, & die ſexta eiuſdem anni & menſis abſolutæ.

Præſidente in ea R^{mo} *&* Illmo *in* CHRISTO *Patre ac Domino* D. MATTHIA HOVIO *Archiepiſcopo Mechlinienſi.*

BIBLIOTECA NAZIONALE 1872 FIRENZE
9
64 A. 3
131

ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
Apud Ioannem Moretum.
M. DC. IX.

5.

Digitized

CONVOCATIO CONCILII DIOECESANI MECHLINIENSIS.

MATTHIAS, Dei & Apoſtolicæ Sedis gratia Archiepiſcopus Mechlinienſis, vniuerſo Clero & populo Ciuitatis & Diœceſis noſtræ, Salutem in Domino.

CVM *Archiepiſcopale munus noſtrum exigat, vt quæ anno milleſimo ſexenteſimo ſeptimo in Synodo noſtra Prouinciali ſalubriter decreta & conſtituta, atque anno ſequenti à Sanctiſſimo D. N. D.* PAVLO *Papa V. debitè*

confirmata ſunt, in Concilio Diœceſ no iuxta Sacros Canones publicentu ac deinde executioni mandentur; conſ lio præhabito cum Capitulo noſtro M tropolitano, ſtatuimus atque decern mus per præſentes Concilio Diœceſa celebrando Feriam tertiam poſt Inue tionem Sanctæ Crucis, quæ erit qui ta Maij anni præſentis. Quare dictu Capitulum noſtrum Metropolitanum RR.dos Dominos Abbates, Abbatiſſa Præpoſitos, Capitula Eccleſiarum Co legiatarum, Archipreſbyteros rurale Priores, Prioriſſas, ceteroſque omne qui de iure vel conſuetudine Concilio n ſtro Diœceſano intereſſe debent, in Do mino monemus; & nihilominùs Sacri ge neralis Concilij Tridentini ac noſtra Ar chiepiſcopali auctoritatibus, in virtu ſanctæ Obedientiæ, ac ſub pœnis à iu ſtatutis, diſtrictè eiſdem præcipimus &

man

mandamus, vt per ſemetipſos, aut ſi fortè iuſto detineantur impedimento, (de quo competentem fidem facere tenebuntur) per Procuratores ſuos legitimos, ad dictam Synodum Diœceſanam, in Ciuitate Mechlinienſi præſcripto die, hora ſeptima matutina in Seminario Archiepiſcopali celebrandam, tempeſtiuè conueniant in habitu graui, ſuóque Ordini ac Religioni conuenienti, ad audiendum legitimam publicationem decretorum ſupradicti Concilij Prouincialis, & eorum quæ ad eius faciliorem atque vniformem executionem ac morum correctionem, pro temporum ratione, per modum ſtatutorum Diœceſanorum, matura deliberatione præuia, declaranda cenſebimus: cum intimatione tali, quòd ſiue ad diem & horam prædictas præſentes fuerint, ſiue abſuerint, ad eiuſdem Synodi Diœceſanæ celebrationem, ac ſtatutorum de-

ciſionem ac publicationem procedemu abſentium contumacia non obſtante : cernentes nihilominùs abſentes perinde præſentes ad obſeruationem omnium il rum, quæ ibidē publicabuntur, ex eo te pore obligatos; ipſoſque, niſi ligitimè exc ſati fuerint, & eorum excuſatio admiſ pro qualitate culpæ & contumaciæ, iuſ tia exigente, meritò puniendos fore, pro eos, ne eorum exemplo & impunitate negligentes reddantur, auctoritatib præfatis obligari & puniri volumus mandamus per præſentes. Ut autem noſtræ litteræ ad omniū, quorum intere notitiam perueniant; earum exempla Secretarium noſtrum ſubſignata, & co tra-ſigillo noſtro munita, valuis Eccle noſtræ Metropolitanæ, necnon Eccleſi rum Collegiatarum Sancti Petri Loua & Sanctæ Gudulæ Bruxellis, affigi v lumus : ac per huiuſmodi affixionem, e omne

omnes, quos concernunt, ſic obligari decernimus & declaramus, ac ſi dictæ noſtræ litteræ ipſiſmet coràm lectæ ac inſinuatæ fuiſſent.

Datum Mechliniæ in Palatio noſtro Archiepiſcopali, anno Domini milleſimo ſexcenteſimo nono, die 2. menſis Martij.

✠ De mandato R^{mi} & Ill^{mi} Domini Archiepiſcopi Mechlinienſis.

Jac. van Saſſeghem Secret.

Digitized by Google

DECRETVM,

Quòd nulli præiudicium fiat ex ordine ſeſſionis in hac Diœceſana SYNODO, *pronuntiatum à Reuerendo Domino Archidiacono Eccleſiæ Metropolitanæ Mechlinienſis.*

REVERENDISSIMVS & Illuſtriſſimus Dominus Archiepiſcopus Mechlinienſis ſtatuit & decernit, ſi cui in hanc Synodum admiſſo contigerit ſuo loco non incedere, vel non ſedere, aut alium quempiam actum in eo gerere, non ideò cuiquam ius acquiri, aut acquiſitum eſſe, nihilque de huiuſmodi iure aut poſſeſſione detrahi, ſed omnia in eodem ſtatu permanere, in quo ante hanc Diœceſanam Synodum reperiebantur.

Digitized by Google

Index Titulorum totius Concilij.

TITVLVS I.

De profeſſione fidei, ac his quæ ad eiuſdem fidei integritatem conſeruandam pertinent.

TIT. II.

De Sacramentis in genere.

TIT. III.

De Sacramento Baptiſmi.

TIT. IV.

De Sacramento Confirmationis.

TIT. V.

De Sacramento Pœnitentiæ.

TIT. VI.

De Sanctiſſimo EVCHARISTIÆ *Sacramento.*

TIT. VII.

De Sacramento Extremæ Unctionis.

TIT. VIII.

De Sacramento Ordinis.

TIT. IX.

De Sponſalibus & Matrimonio.

TIT. X.

De Doctrina & prædicatione Verbi Dei.

TIT. XI.

De Officio diuino, Cærimonijs, Locis ſacris, & exequijs Defunctorum.

TIT. XII.

De Feſtis & Ieiunijs.

TIT. XIII.

De Sanctorum Reliquijs, & Imaginibus.

TIT. XIV.

De Superſtitione & Exorciſmis.

TIT. XV.
De Archiepiſcopali Sede vacante.
TIT. XVI.
De Archipresbyteris, Paſtoribus, & Cuſtodib
eorumque officijs.
TIT. XVII.
De vita & honeſtate Clericorum.
TIT. XVIII.
De Beneficijs & Officijs Eccleſiaſticis, ac Bene
ciatorum reſidentia.
TIT. XIX.
De Scholis.
TIT. XX.
De Seminario.
TIT. XXI.
De elocatione & conſeruatione bonorum Eccleſi
ſticorum.
TIT. XXII.
De Regularibus & Monialibus.
TIT. XXIII.
De Iudicibus, Delegatis, & Examinatoribus.
TIT. XXIV.
De Synodo Prouinciali, & Diœceſana.

DE

DECRETA ET STATVTA SYNODI DIOECESANÆ MECHLINIENSIS.

TITVLVS PRIMVS.

De profeſſione fidei, ac his quæ ad eiuſdem fidei integritatem conſeruandam pertinent.

CAPVT PRIMVM.

PERSONIS Laicis de fide Catholica publicè vel priuatim diſputare, ſub pœna excommunicationis prohibitum eſſe, Paſtores alijque Concionatores ſubinde populo inculcent. *Cap. 2. §. Inhibemus quoque, de hæreticis, in 6.*

CAPVT II.

DECRETVM nouiſſimi Concilij Prouincialis de profeſſione fidei à Profeſſoribus facienda, Lectores in clauſtris Monachorum & conuentibus Regularium etiam obligat; eorum tamen qui Religioſi

fuerint

fuerint commoditati ſeruientes, permittimus, vt illam præſtent coram ſuo quique Superiori Regulari tantùm.

CAPVT III.

SIMILITER Religioſi ad concionandum deinceps admittendi facient fidei profeſſionẽ iuxta Bullam Pij IIII. coram Superioribus ſuis Regularibus, quos ad id deputamus; & de ea facta docebunt, quando ſe nobis ſiſtent benedicendos, vel generaliter ad concionandum admittendos. Idemque ſeruetur quoad Religioſos, qui ad excipiendas confeſſiones deinceps admittentur.

CAPVT IV.

ETSI decretum ſacri Concilij Trid. ſeſſ. 24. cap. 12. De reform. quoad fidei profeſſionem non extendat ſe ad Canonicos Eccleſiarum Collegiatarum, dignitatéſve in ijs obtinentes, præterquam ad ſolos Decanos, quibus cura animarum in Capitulares incumbit: quia tamen temporum calamitas, & inualeſcentium hæreſum malitia cogit, vt nihil prætermittatur, quod ad populorum ædificationem, & Catholicæ fidei præſidium, videatur poſſe pertinere; mandamus vt omnes ac ſinguli canonicatus aut dignitates in Eccleſijs Col-

Collegiatis deinceps obtenturi faciant fidei profeſſionem, ſinguli in Capitulo ſuo, antequam reſidere incipiant.

CAPVT V.

CONSTITVTIONEM quoque Pij IV. incipientem, *Iniunctam nobis*, reuerenter amplectentes, declaramus eos omnes, quibus de Monaſterijs, conuentibus, domibus, & alijs quibuſcumque locis Regularium prouidebitur, ad fidei profeſſionem emittendam teneri.

CAPVT VI.

FIDEI profeſſionem emittere obligatus, opera procuratoris non vtatur, ſed per ſeipſum id præſtet. Et ſuper fide Catholica vniuſcuiuſque profeſſionem emiſſuri, is qui eam excipiet, ſummariam informationem antè capiet; ſi & quatenus id requiri aut expedire iudicauerit.

CAPVT VII.

STATVTO Concilij Prouincialis, vt nemo præter Typographos, Bibliopolas, & Librarios iuratos, vllos libros excudere aut venales exponere præſumat, contrauenire cenſendi ſunt, qui paſſim abſque licentia & permiſſione Superiorum quoſcumque libros, cantilenas, ephemerides, aut ſimilia ante fores templorum, aut in

Digitized by Google

aliįs publicis locis venalia exponunt, v
plateatim circumferunt. Ideoque rog
hæc Synodus omnes Prætores, & quo
cumque alios id impediendi auctoritate
habentes, vt ea vtantur, etiam quoad co
fiſcationem eiuſmodi librorum, cantilen
rum, & ephemeridum, prout olim Ca
lus V. Imperator auguſtæ memoriæ edic
ſanciuit anno 1550. quod & anno 155
confirmatū eſt à Rege Philippo ſecund

CAPVT VIII.

Regula 4. Indicis librorū prohibitorum.

CVM abſque legitima licentia Epiſco
vel Inquiſitoris nemini ſacra Bib
vulgari lingua legere ſeu habere liceat,
aliter ea legere ſeu habere præſumens pe
catorum abſolutionem percipere nō po
ſit, niſi priùs Biblijs Ordinario reddit
Bibliopolæ exactè obſeruent, quod regu
quarta Indicis librorum prohibitorum i
ſis mandatur, vt ſcilicet nemini prædicta
facultatem non habenti Biblia idioma
vulgari conſcripta vendant, vel alio quo
modo concedant, ſub pœnis in eadem
gula contentis.

CAPVT IX.

NON eſt ferenda eorum temeritas
irreuerentia, qui verbis & ſenten
ſacræ Scripturæ ad ſcurrilia, detraction
ſup

ſuperſtitiones, libellos famoſos, & ſimilia, impiè abutuntur. Ideoq́ue omnes eiuſmodi homines nobis denuntientur, vt in eos, tamquam temeratores & violatores verbi Dei, debitè iuxtà præſcriptum ſacri Concilij Tridentini animaduertere valeamus. *Seſſ. 4. in fine.*

TITVLVS SECVNDVS.

De Sacramentis in genere.

CAPVT I.

PAROCHI materias Sacramentorum fideliter ac ſolicitè cuſtodiant; & nemini vmquam, etiam prætextu medicinæ, vel maleficij tollendi, eas tradant: neque ipſi ad alium vſum, quàm ad quem ab Eccleſia deſtinatæ ſunt, vti præſumant, ſub pœna arbitraria, eaq́ue graui. *Pontific. ex Conc. Maguntiaco, can. 27.*

CAPVT II.

DVM ſacro oleo Catechumenorum, vel infirmorum, deficienti admiſcendum eſt oleum nõ conſecratum, guttatim hoc fiat; ita vt quantitas eius quod infunditur, ſemper minor ſit, vel certè non notabiliter maior quantitate olei conſecrati.

CAP.

CAPVT III.

Cap. Ad Apoſtolicam, de Simonia.

SACRAMENTA omnia liberè confer
tur, nihilque omnino directè vel in
rectè in eorum adminiſtratione exigat
vltrò tamen oblatum licitè accipi pot
Imò ſiquis ex laudabili conſuetudine
bitum ſoluere noluerit, id nobis ſignif
tur; vt eum, veritate cognita, ad piè int
ductam conſuetudinem perpetuò retin
dam ex Canonum iure cogamus & co
pellamus.

TITVLVS TERTIVS.

De Sacramento Baptiſmi.

CAPVT I.

QVANDO fons ſacer iuxta præſ
ptum Cōcilij Prouincialis m
dabitur, aquæ illius in piſcin
infundantur.

CAPVT II.

PASTORES formam Baptiſmi ling
vernacula populo ſæpè inculcent;
mulque doceant, cum pronuntiatione v
borum formæ, ipſam infuſ[illegible]em aq
moraliter concurrere debere.

CA

CAPVT III.

QVIA poſt celebrationem Concilij Prouincialis compertum eſt, quòd mulieres per appoſitionem ſalis apud pueros expoſititios non idem ſemper ſignificare intendant, ſed ſubinde collatum eſſe Baptiſmum, ſubinde verò contrarium: ideò ſemper & indiſtinctè pueri expoſititij ſub conditione baptizentur, ſiue ſal ijs appoſitum fuerit, ſiue non.

CAPVT IV.

PAROCHI ob id quòd puer baptizandus ſit illegitimus, vel ex parentibus pauperibus & exteris caſu illic natus, nulluſque pro eius alimentatione fideiuſſor ſeſe offerat, ipſum baptizare non recuſent aut differant; etſi Magiſtratus loci, vel alij quicumque, ob prædictas vel alias ſimiles cauſas, puerum baptizari prohibeant.

CAPVT V.

CVM quis per Procuratorem, infantem è ſacro fonte ſuſcipit; non Procurator, at ipſe cognationem contrahit: eoque caſu vterque, tam mandans ſcilicet, quàm mandatarius, libro baptizatorum inſcribatur, hoc modo, *N. nomine N.* *Sacra congreg. Conc. Trid. ſuper c. 2. ſeſſ. 24. De reform. matr.*

CAPVT VI.

Sacra Congregatio vbi ſuprà.

IN Baptiſmo, qui domi in neceſſitate
tur, cognatio contrahitur; non eti
cùm cærimoniæ, quæ tunc defuerunt,
Eccleſia adhibentur. Quare Baptiſmus
fantis, qui domi ob neceſſitatem bapti
tus eſt, in librum baptizatorũ ita referat
vt ſi alius domi ad Baptiſmum, alius in
cleſia ad Catechiſmum exorciſmumq
adhibitus ſit Patrinus, vtriuſque nomen
hunc modum ſimul annotetur; *Suſcep
in Baptiſmo N. Suſceptor in Catechiſmo
exorciſmo N.*

CAPVT VII.

NON admittantur in Patrinos no
riè hæretici, notoriè excommu
cati, publici vſurarij, vel aliter publicè
fames; neque etiam minores duodec
annis, aut qui per inopiam mentis no
tiam nõ habent ejus fideiuſſionis, ad qua
ſe offerunt; eademque cautio ſit de Co
matribus.

CAPVT VIII.

MONACHI quoque, etſi Abbat
fulgeant dignitate, de Baptiſmo
quem ſuſcipere, compatreſq; aut comm
tres habere, ſacris Canonibus prohibe

Can. 101. & 102. De conſecrat. diſtinct. 4.

t

Google

tur. Quare nec per Procuratorem eiuſmodi cognationem contrahere ipſis licet.

CAPVT IX.

INFANS peſte laborans, aut eo nomine ſuſpectus, quia ex matre peſtifero morbo affecta eſt natus, quàm primùm à Sacerdote peſte laborantium curam gerente infuſionis ritu baptizetur. Vbi verò eiuſmodi Sacerdos vel non eſt, vel non adeſt, idem confeſtim ab alio præſtetur, qui præſens baptizandi formam norit. Poſteà ſi infans ſuperſtes fuerit, ſimulatque ab omni ſuſpicione liber erit, in Eccleſia ſua parochiali Parocho ſiſtatur, vt is reliquas ſtatas cęrimonias ex inſtituto Eccleſiæ adhibeat.

CAPVT X.

RELIGIOSI inſtituti olim fuit, diem Baptiſmi, qui ſolemni abrenuntiationis ſponſione inſignis eſt, quotannis à fidelibus piè celebrari. Quæ ſanè inſtitutio cùm ad pietatis Chriſtianæ cultum, piamque morum diſciplinam, non parum adiumenti adferre ſoleat; eam in vſum reuocari vehementer in Domino cupimus. Itaque Parochi & Confeſſarij, prout occaſio tulerit, cohortationis officio in id incumbant; vt fidelium, quorum curam gerunt, vnuſquiſque diem illum, quo baptizatus

eſt, non conuiuiorum apparatu, non luxu, non operibus tenebrarum, cùm dies lucis ſit, ſed ardentiori prece, eleemoſyna, ſi per facultates liceat, omniq́ue charitatis opere atque officio, & pietatis exercitatione, ſpiritaliſq́ue gaudij celebritate quotannis recolat, memor ſe chirographo damnationis deleto, hereditatis cæleſtis participem in Chriſto Domino factum fuiſſe.

Capvt XI.

INfantes ſine Baptiſmo morientes in loco ſacro non ſepeliantur.

TITVLVS QVARTVS.

De Sacramento Confirmationis.

Capvt I.

SI quos præmaturè parentibus orbatos, vel alios quoſcumque, poſt debitam inquiſitionem adhuc dubitare contingat, num Sacramentum hoc ſuſceperint, necne; illi dubium ſuum nobis exponant, vt ſub conditione confirmari poſſint, ſi ita fieri debere iudicauerimus.

Cap.

CAPVT II.

CHRISTIANÆ fidei rudimentis non edoctus, non ſe ingerat ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmatum. *Pontificale.*

CAPVT III.

NON confirmatus nec ad ſuſceptionem primæ tonſuræ admitti, nec Patrinus eſſe poteſt. Et generaliter qui in Baptiſmo Patrinus eſſe prohibetur, hîc quoque eſſe non poterit. *Conc. Trid. ſeſſ. 23. c. 4. De reform. Can. 100. diſtinct. 4. De cõſec. & Pontificale.*

CAPVT IV.

IEIVNI ad Confirmationem accedant, & ſi non perfectæ ætatis, vt Concilio Aurelianenſi olim ſtatutum fuit; ſaltem ſeptennio non ſint minores, vt meliùs ſuſcepti Sacramenti memores eſſe poſſint, niſi ex rationabili cauſa confirmanti aliud videatur. *Can. Vt ieiuni. diſt. 5. De conſecr.*

CAPVT V.

CONFIRMATI ſecũdo demũ aut tertio die poſt ſuſceptum hoc Sacramentum faſcias deponant; & tum frontes eorum ſale & aqua à Sacerdote lauentur & abſtergantur. Porrò faſciæ conſeruentur in Sacrario, aut alio loco honeſto, comburendæ ad cineres ſacros in die Cinerum. Aqua verò lotionis in piſcinam mittatur.

TITVLVS QVINTVS.

De Sacramento Pœnitentiæ.

CAPVT I.

CONFESSARII prudentes ſint ac circumſpecti, non ſolùm in iniungendis pœnitentijs (ideoque etiam pro peccato occulto pœnitentiam publicam non imponant) verùm etiam in examinando pœnitētes, præſertim circa vitia carnis; ne indiſcretis interrogationibus eos doceant peccata quæ ignorant, vel aliter ſcandalizent.

CAPVT II.

MEMINERINT etiam occaſiones propinquas peccandi mortaliter vitandas eſſe, eaſque vitare nolentibus beneficium abſolutionis non eſſe impēdendum. Et generaliter ea ſinceritate, prudentia, & ędificatione munere ſuo fungantur, quemadmodum & tanti miniſterij ſanctitas poſtulat, & animarum ſalus depoſcit.

CAPVT III.

NEMO etiam vota obedientiæ à filiabus confeſſionis exigat vel admittat, ſub pœna arbitraria.

CAP.

CAPVT IV.

SI (quod abſit) Sacerdotem cum filia ſpirituali, quam baptizauit, vel de ſacro fonte leuauit, vel in confirmatione tenuit, aut cum muliere, cuius ſacramentalẽ confeſſionẽ audiuit, fornicari contingat; ſciat quicumq; hoc ſcandalum dederit, ſe mox deponendum, & inſuper iuxta ſacros Canones ſine conniuentia puniendum.

Can. Si quis Sacerdos, & can. Non debet. 30. quæſt. 1.

CAPVT V.

NEc ex ritu antiquo ſit, nec ex ſapientum vſu, nec ex ratione, nec ex dignitate Sacramenti, vt Confeſſarius dum pœnitentem abſoluit, aperto ſit capite. Quare deinceps non niſi capite coopertus Sacramentalis abſolutionis ſententiam ferat.

CAPVT VI.

CAsvs Archiepiſcopo reſeruati ſunt hi: ſodomia cum alijs delictis eiuſdem generis grauioribus, raptus virginum, homicidium voluntarium, incendium ex deliberata voluntate procuratum, ſimonia, hæreſis, apoſtaſia, inceſtus cum conſanguineis, aut Sanctimonialibus, iniectio manuum violenta deliberato propoſito cum læſione in parentes facta, ſortilegiũ, adulterium notorium, & omnia delicta, quæ

excommunicationem Ordinario reſeruatam annexam habent.

CAPVT VII.

PAVPERES de annua ſaltem confeſſione ac cõmunione in Paſchate legitimè nõ docentes, prima vice ad tres menſes, ſecunda verò vice in perpetuum omni ſubſidio menſæ Sancti Spiritus priuentur.

CAPVT VIII.

VT peruerſis & reprobis hominibus omnis calumniandi occaſio, quãtum fieri poteſt, ſubtrahatur; vltra ea, quæ circa huius Sacramenti adminiſtrationem in Concilio Prouinciali ſtatuta ſunt, mandamus, vt dum tenebræ ſunt, nemo niſi adhibito lumine feminarum confeſſiones excipiat.

TITVLVS SEXTVS.

De S^{mo} EVCHARISTIÆ *Sacramento.*

CAPVT I.

PAROCHI ſubditos ſuos ſępè hortentur, vt dum Sanctiſſimũ hoc Sacramentum ad ægrotum defertur, indeque ad Eccleſiam reducitur, frequentes illud ac deuotè comitentur,

tentur, tedaſq; ardentes eidem præferant; necnon vt ægrotantis cubiculum ab omni ſorde priùs purgetur, & menſa ſi non nitida mappa, ſaltem alio mũdo linteo honeſtè conſtrata, & cruce, luminaribus, ac vaſculo aquę benedictę inſtructa pręparetur, in qua pyxis cum Sanctiſſimo ipſo Sacramento collocari poſſit.

TITVLVS SEPTIMVS.

De Sacramento Extremæ Vnctionis.

CAPVT I.

DVM ſacrum oleum infirmorum ad ægrotos defertur, Cuſtos ſuperpelliceo indutus lumen præferat, non etiã nolam ſonantem.

CAPVT II.

SI ęgrotus dum ſacro oleo vngitur extremum ſpiritum emiſerit, Parochus vngere deſiſtat. Si verò aliqua morbi vis derepentè illum oppreſſit, vt dubitetur viuúſne ſit, an mortuus, Parochus ea conditione in vngendo vtatur: *Si es viuus, per iſtam ſanctam vnctionem*, &c.

Digitized by Google

TITVLVS OCTAVVS.

De Sacramento Ordinis.

Capvt I.

TESTIMONIA vitæ, iuxta præſcriptum Concilij Prouincialis ab ordinandis adferenda, ſint inſuper debitè clauſa & obſignata; vel ſaltem, ſi ordinandi ſint Regulares, ab eorum Superioribus ſubſignata, & conſueto ſigillo munita.

Capvt II.

NE quis fortè à ſuſceptione Ordinis Sacerdotij à nobis reiectus, ad confuſionem apud ſuos euitandā miniſterium ſacerdotale quod non accepit ſacrilega temeritate vſurpare attentet; mandamus, vt nemo primitias celebrare permittatur, antequam Superiori Eccleſiaſtico, ſæculari, vel Regulari eius loci, vbi primitias celebrare intendit, litteras ſuſcepti Sacerdotij exhibuerit.

Capvt III.

VT Clericus ſæcularis ſacris Ordinibus initiandus antè docere debet, ſibi prouiſum eſſe de ſufficienti titulo beneficiali, vel

vel patrimoniali, & inſuper iurare quòd titulum illum, quem pro futura ſua promotione exhibet, verè & ſine vlla fraude poſſideat: ita quoque Clericus Regularis teſtimonio ſui Superioris antè docere debet, ſe religionis, cui aſſcriptus eſt, profeſſionem emiſiſſe, & inſuper iureiurãdo affirmare, ſe eam ſponte feciſſe, aut ratam habuiſſe; illudque in regiſtro ordinandorum diſertè exprimatur.

CAPVT IV.

ORDINATI Sacerdotes intra quadraginta dies, iuxta antiquam conſuetudinem, primitias celebrent.

CAPVT V.

ORDINANDI titulo patrimoniali copiam authenticam eiuſdem tituli penes Secretarium Curiæ noſtræ relinquent.

TITVLVS NONVS.

De Sponſalibus & Matrimonio.

CAPVT I.

CVM ſponſalia de futuro à ſacro Concilio Tridentino ſint intacta, atq; ita relicta in terminis, & diſpoſitione iuris cõmunis, præterquam quòd per copulã carnalem non tranſ-

Sacra congregatio Conc. Trid. ſuper cap. 1. Seſſ. 24. de reform. Matr.

tranſeant in matrimonium, certũ eſt ea eſſe valida, & ſeruari debere, etiamſi coram Parocho & teſtibus contracta non fuerint: & cùm multi perperàm aliter ſentiant, error ille à Concionatoribus & Confeſſarijs data opportunitate ijs eximatur.

CAPVT II.

EBRIIS ſponſalia contrahere volentibus Parochus operam ſuã non impendat.

CAPVT III.

Cap. 1. ſeſſ. 24. De reform. matr.

DECRETVM Sacri Concilij Tridentini irritans & annullãs matrimonia, quæ aliter quàm præſente Parocho, vel alio Sacerdote de ipſius Parochi ſeu Ordinarij licentia, & duobus vel tribus teſtibus contrahuntur, in omnibus & ſingulis Eccleſijs parochialibus totius diœceſis iterùm publicetur ante proximum feſtum Natiuitatis Domini: & Archipresbyteri in prima viſitatione poſt idem feſtum ſeriò vbique inquirant num id præſtitum ſit, & in actis viſitationis ſingularum Eccleſiarum expreſſè annotent an huic mandato ſatisfactum ſit, nécne; vt inobedientes, ſi qui fuerint, debitè puniri, eorumque defectum ſuppleri curemus.

CAP.

CAPVT IV.

SÆPE declaratum eſt, & ex abundanti rurſus declaramus, irritū planè ac nullum eſſe matrimonium, quod contrahitur coram Parocho quidem loci, ſed neutrius contrahentium.

CAPVT V.

GRAVE eſt peccatum, quòd poſt contracta ſponſalia deſponſi carnaliter ſe cognoſcant, antequam matrimonium per verba de præſenti coram Parocho & teſtibus contractum ſit. Ideoq; Parochi ſponſalia coram ſe contrahentes admoneant, vt ad periculum incontinentiæ, aliaque inconuenientia euitanda, intra ſex ſeptimanas poſt factas proclamationes, ſi canonicum impedimentum denuntiatum non fuerit, ad matrimonij ſolemnizationē procedant; vtque ante ſacerdotalem benedictionem, in templo ſuſcipiendā, in eadem domo non cohabitent. *D. c. 1. ſeſſ. 24. §. Præterea.*

CAPVT VI.

LAVDABILIS eſt huius noſtræ diœceſis conſuetudo, quòd matrimonia & in Eccleſia, quę Sacramentorum proprius locus eſt, & inter Miſſarum ſolemnia contrahantur. Quare cùm Sacrū Concilium Tridentinum eiuſmodi conſuetudines retineri *C. 1. §. poſtremo, ℣. Si quæ, ſeſſ. 24. De reform. matr.*

tineri vehementer optet, præcipimus, ne quis abſque ſpeciali noſtra licentia ei contrauenire audeat.

CAPVT VII.

SI quando ſuper vna trium denuntiationum à nobis diſpenſetur, eo die, quo poſterior reliquarum duarum facta fuerit, matrimoniũ contrahi prohibemus. Idemque multo magis ſeruetur quando vnica tantùm denuntiatio facienda eſt, reliquis duabus ob cauſam à nobis remiſſis.

CAPVT VIII.

SI matrimonium contracturi in parochia, in qua eſt moderna eorum habitatio, breuem moram traxerint, ita vt ibidem non ſint ſatis noti; etſi ibidem matrimonio iungi poſſint, nihilominùs in parochia, in qua priùs habitarunt, vbi veriſimilius eſt fore vt impedimenta ſciantur, denuntiationes omnes fieri volumus.

Sacra congreg. Conc. Trid. ſuper d. cap. 1. §. poſtremo.

CAPVT IX.

QVANDO aliter quàm coram proprio Parocho ſponſalia cõtracta ſunt, matrimonij denuntiationes non antè ab eo fiant, quàm ipſimet ſponſus & ſponſa id exigant, aut coràm aſſenſum præbeant. Qui quidem aſſenſus, ſi non eiuſdem parochiæ ſint, à proprio cuiuſque Parocho cogno-

cognoſci, atque alteri ab altero teſtimonij litteris ſignificari debet.

CAPVT X.

CVM ex longa coniugis abſentia non reſultet certitudo de eius obitu, & mors non præſumatur, ſed probanda ſit, (quilibet enim viuere præſumitur) ad ſecundas nuptias conuolare deſiderans matrimonio non iungatur, niſi habita priùs legitima certitudine de morte prioris coniugis; etiamſi non ſeptẽ tantùm, vt multis perſuaſum eſt, ſed etiam viginti, triginta, & plures annos continuos eum abfuiſſe conſtiterit.

CAPVT XI.

QVI quarto ſimul & quinto conſanguinitatis vel affinitatis gradu iuncti ſunt, cùm citra diſpenſationis beneficium liberè ac licitè matrimonium contrahere poſſint, nemo illis deſuper difficultatem moueat.

CAPVT XII.

ETSI deſponſi, doctrinæ Chriſtianę rudimentą planè ignorantes, ob id à matrimonio contrahendo arceri nõ debeant; Parochi tamen ſuauiter, & bono modo, quando contrahentes non inſtabunt, breui tempore eos retinere poterunt, donec doctrinam

ctrinam neceſſariam addiſcant: & ita fieri expedit.

TITVLVS DECIMVS.

De Doctrina & Prædicatione Verbi DEI.

CAPVT I.

CONCIONATOR quilibet ita mores ſuos componat, & in omnibus ſe gerat, vt ab ijs quæ verbo docet, vita nő diſcrepet; & quod ædificat prædicatione, conuerſatione non deſtruat. Nec oſtentandę doctrinæ vel eloquentiæ cauſa, difficiles & inanes quæſtiones moueat; vnde ſui ipſius potiùs quàm IESV CHRISTI prædicator eſſe videatur. Sed præcipuè in Euangelij, Symboli, Orationis Dominicæ, Salutationis Angelicæ, Decem præceptorum, Sacramentorum Eccleſiæ, Miſſæ & ſacrorum rituum dilucida explicatione verſetur.

CAPVT II.

IN reprehendendis quoque vitijs ita ſe gerat, vt pietatis & charitatis ſtudio eum adductum, non hominum ſed peccatorum odio id facere omnes intelligant.

CAP.

CAPVT III.

QVOD in Concilio Prouinciali ſtatutum eſt, vt Paſtores neminem omnino in Eccleſijs ſuis concionari permittant, qui de licētia Ordinarij in ſcriptis non prędocuerit; de licentia Ordinarij non perſonæ, ſed loci, intelligi debet. Itaque in hac nōſtra diœceſi noſtra licentia requiritur.

CAPVT IV.

CVRATORIBVS animarum ſeu Parochis per ſe munus Prædicatoris obire volentibus, ſciant ceteri omnes ſe illis cedere debere.

Sacra congregatio Conc. Trid. ſuper cap. 4. Seſſ. 24. De reform.

CAPVT V.

QVIA vnuſquiſque iuxta Concilium Tridentinum parochiæ ſuæ intereſſe tenetur ad audiendū verbū Dei, vbi commode id fieri poteſt; quo tempore illud in Eccleſia parochiali annuntiatur, nemo in capellis, quæ parochiæ finibus continentur, concionari, aut Miſſam celebrare pręſumat, ſub pœna arbitraria Et ſimiliter nemo in eadem Eccleſia ſub concione Miſſam etiam priuatam celebret.

Seſſ. 24. cap. 4. De reform.

CAPVT VI.

NEMO extraneus fidelium eleemoſynis è ſuggeſtu commendetur ſine conſenſu noſtro in ſcriptis.

C TITV-

TITVLVS VNDECIMVS.

De Officio diuino, Cærimonijs, Locis ſacris, & exequijs Defunctorum.

CAPVT I.

EXCOMMVNICATI ob notoriam percuſſionem Clerici, vel ob quamcumq; aliam cauſam excommunicati denuntiati; item vſurarij publici, & quicumque alij publicè & notoriè criminoſi, ſacrificio Miſſæ intereſſe non permittantur.

Conc. Trid. ſeſſ. 22. in decret. De obſeru. & euit. in celebr. Miſſæ.

CAPVT II.

DVM ſacrificiū Miſſæ peragitur, numquam candelæ ſebaceæ ſolæ in altari accendantur; ſed cum ijs, vel ſine ijs, ſemper duæ candelæ cereæ decentis formæ ardeant.

CAPVT III.

PVRIFICATORIIS calicum nemo ad emungendum nares, ſudoréſve abſtergendum, abutatur.

CAPVT IV.

AD ſatisfaciendum ſtatuto Concilij Prouincialis, quo ordinatur, vt Ordinarij in ſingulis Decanatibus ſuę diœceſeos

aliquos

aliquos deputent cęrimoniarum & rituum Eccleſię Romanę peritos, qui primitias celebraturos ijſdem cęrimonijs ac ritibus debitè inſtruant, volumus proxima congregatione Paſtorum duos eiuſmodi à ſingulis Archipresbyteris noſtro nomine deſignari; & quando aliquem eorum è viuis excedere aut locũ mutare continget, mox alium eius loco conſtitui.

CAPVT V.

IRREVERENTIAM omnem circa res ſacras cauere cupientes, mandamus, vt Sanctiſſimum EVCHARISTIÆ Sacramentum, Sanctorúmve reliquiæ, aut ſtatuæ, non à curru vel equis inſidentibus, ſed à peditibus tantùm in Proceſſionibus circumferantur.

CAPVT VI.

QVIA in nouiſſimo Concilio Prouinciali ordinatum eſt, vt in omnibus pagis totius Prouinciæ Miſſa parochialis Dominicis & Feſtis diebus certa & eadem hora ſemper fiat; eã determinantes quoad hanc noſtram diœceſim, mandamus, vt à feſto Paſchæ vſq; ad feſtum S. Remigij, ſeu Kalendas Octobris, Miſſa parochialis celebretur hora octaua, vel circiter; à Kalendis verò Octobris vſq; ad Paſcha hora nona.

CAPVT VII.

CElebrans, eique miniſtrantes, pileum, biretum, chirothecas, claues, ceteraque huiuſmodi in altari non ponant.

CAPVT VIII.

ALtarivm portatilium vſus, ex neceſſitate hactenus permiſſus, in conſuetudinem trahi non debet: quapropter mandamus omnibus, quorum intereſt, vt altaria ſua profana, vel profanata, mox cõſecrari curent; à feſto S. Remigij proximè venturo, altarium portatiliũ vſum omnibus his, quibus ex rationabili cauſa intereà eum non permiſerimus, prohibentes.

CAPVT IX.

CVm propter inæqualitatem præbendarum, aliaſque ob cauſas, vna generalis regula ſtatui nequeat quoad executionem decreti Concilij Tridentini ac ſtatuti Concilij Prouincialis, de tertia parte fructuum & quorumcumq; prouentuum in diſtributiones conuertenda, ſingula Capitula modum & rationem id debitè efficiendi ſibi concipiant, & ante finem huius anni nobis exhibeant.

CAPVT X.

VT iuxta præſcriptum vtriuſque Concilij Prouincialis diſtributionibus priuandi

uandi ſunt, qui ante *Gloria Patri* primi Pſalmi cuiuſque Officij vſque ad finem eidem Officio actualiter non interſunt: ita quoque ijs priuari volumus, qui in Miſſis votiuis, & anniuerſariorum, quæ ex fundatione ſine Commendationibus canuntur, ante primam Collectam; in Vigilijs verò ante finem ſecundi Pſalmi Veſperarum, & in Commendationibus ante initium Pſalmi *In exitu*, vſq; ad finem non interſunt.

CAPVT XI.

PASTORES, eorumq; vicarij, tamquam præſentes in choro habeantur, dum ſunt in actu adminiſtrandi Sacramēta, vel alia exercendi, quæ ſpectant ad curam animarum illi Eccleſiæ imminentem. *Super c.12. ſeſſ. 24. De reform.*

CAPVT XII.

QVI ſolùm mētaliter Horas dicit, obligationi non ſatisfacere declaramus.

CAPVT XIII.

AERIS tempeſtate exorta campanæ pulſentur, ſicut Eccleſiaſticæ conſuetudinis eſt; tum ad tempeſtatem illam vi diuina, quæ ex ſolemni prece ſacraque benedictione illis ineſt, depellendam; tum vt fideles ad orandum, & Dei miſericordiam pijs orationibus implorandam, excitentur.

CAPVT XIIII.

TOLERARI non debet, quòd Eccleſię ſic exponantur ſupellectilibus profanis, vt potiùs domus laicæ, quàm Dei baſilicæ videantur. Quare quod ab Innocentio III. in Concilio Lateranenſi piè ſancitum eſt, deinceps exactè obſeruari volumus; ne ſcilicet huiuſmodi ſupellectilia in Eccleſijs admittantur, niſi propter hoſtiles incurſus, aut incendia repentina, ſeu alias neceſſitates vrgentes, ad eas oporteat habere refugium: quibus etiam caſibus, neceſſitate ceſſante res in loca priſtina reportentur.

Cap. 2. x. De cuſtod. Euchariſtia.

CAPVT XV.

ARBORES ab Eccleſijs quibuſuis ita remotæ ſint, ne aut per radicum dilatationem parietum fundamentis, aut per ramorum diffuſionem tectis aut feneſtris officiant: & vbi officiunt, excidantur. Hederæ quoque Eccleſiarum parietibus adhærentes prorſus euellantur.

CAPVT XVI.

COEMETERIA muris, foſſis, aut ſepibus ita concludantur, vt equis, vaccis, porcis, alijſque ſimilibus animalibus nullus pateat acceſſus.

CAP.

CAPVT XVII.

NEc ſine graui iniuria loci ſacri tolerari poteſt, vt in cœmeterijs tripudietur; ideoque id diſtrictè prohibemus.

CAPVT XVIII.

LIBA quoque, placentæ, & ſimilia in cœmeterijs nō vendantur: neq; ſtrues lignorum in ijs fiant, lignáve congerantur: & generaliter nihil in ijs permittatur, quod loci religioni ac ſanctitati repugnet.

CAPVT XIX.

VSVRARIVM manifeſtum, etſi per Teſtamentum vſuras reſtitui mandauerit, nemo tamen ad Eccleſiaſticam ſepulturam admittat, niſi actualiter etiā, prout facultates tulerint, vſuras reſtituerit, vel de ijs reſtituendis idoneè cauerit, iuxta conſtitutionē Gregorij x. ſub pœna Canonum. *Cap. Quāquam, De vſuris, in 6.*

CAPVT XX.

IRRATIONABILIS & irreligioſa eſt conſuetudo aliquorum locorum, qua exequiæ occiſorum differuntur, vſque dum inter homicidā & defuncti heredes ſit trāſactum; atque ideò eam abrogantes, cùm primùm fieri poterit, exequias ſic defunctis perſolui mandamus.

TITVLVS DVODECIMVS.

De Feſtis & Ieiunijs.

CAPVT I.

Edicto Principum pro obſeru. feſtorum.

DIEBVS Dominicis aut feſtiuis tempore cócionis, ſummi Sacri, vel Veſperarum in tabernis potitantes, aut publicis luſibus vel tripudijs vacátes, denuntientur, pro qualitate perſonarũ & modo ſcádali puniendi.

CAPVT II.

SANCTVS RVMOLDVS Archiepiſcopus & Martyr, cuius ſolemne feſtum Kalendis Iulij in ciuitate Mechlinienſi quotannis celebratur, extra eam tertio die Iulij per omnes Eccleſias totius dioeceſis, officio duplici honorari meritò debet, atque ita fieri mandamus.

CAPVT III.

FESTVM Cathedrę S.PETRI, vel feſtum S.MATTHIÆ in diem Cinerum incidens, in diem ſequentem tam in populo quàm in Eccleſijs celebrandũ transferatur.

CAPVT IV.

A Die Cinerum vſque ad Vigiliam Paſchæ incluſiuè, non modò omnibus diebus

diebus etiam Dominicis à carnibus & ouis abſtinendum eſt, omnibuſque diebus præter Dominicos ieiunandum, etiam feſtis, ac die Cœnæ Domini; verùm etiam quatuor vltimis diebus abſtinendum eſt à lacticinijs. Ceteris verò diebus lacticiniorum vſus ita permittitur, vt ea gratia vti volētes ſinguli legant ſemel Orationem Dominicam cum Salutatione Angelica, & offerant vnum ſtuferum in ciſta, quæ in qualibet Eccleſia parochiali ad id deſtinata eſt, applicādum pro tertia parte eidem Eccleſiæ, & pro reliquis duabus tertijs Seminario noſtro. Qui verò iſtam erogationem facere non volent, legent quotidie ter Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam.

Can. 6. & 7. diſt. 3. De conſec.

CAPVT V.

CAVEANT quantum poterunt, qui ob legitimam cauſam à ieiunio excuſantur, quibúſve ouorum vel etiam carnium vſus permittitur, ne alios ſuo exemplo ad violādum ieiunium, vetitóſue cibos comedendum, prouocent.

CAPVT VI.

TOTIS tribus Rogationum diebus feſtum Aſcenſionis Domini immediatè præcedentibus abſtineatur à carnibus;

 ijſdem-

iiſdemque vſque ad prandium ſaltem ieiunetur.

CAPVT VII.

Cap. vlt. De obſeru. ieiun.

FESTO Natiuitatis Domini in feriam ſextã incidente carnes comedere omnibus licitum eſt, qui voto vel profeſſione non impediuntur.

TITVLVS DECIMVSTERTIVS.

De Sanctorum Reliquijs, & Imaginibus.

CAPVT I.

ETSI antiquæ Sanctorum Reliquiæ haberi debent in veneratione, in qua hactenus habitæ fuerunt; nouæ tamẽ publicæ venerationi non exponantur, niſi priùs à nobis iuxta præſcriptum Sacri Concilij Tridentini recognitæ & approbatæ fuerint.

Seſſ. 25. De inuoc. venerat. & reliq. Sanctorum.

CAPVT II.

INTER nouas Reliquias computandæ, ſeu iure ipſarum cenſendæ ſunt, quæ antiquorum quidem Sanctorum eſſe dicuntur, at iam recens ad eas Eccleſias, in quibus modò ſunt, delatæ fuerunt.

CAPVT III.

DOCEATVR ſubinde rudis populus imaginibus Chriſti & Sãctorum cultum

tum & honorem non exhiberi propter ipſarum materiam, elegantiam, externum ornatum, vel aliud quid ſimile; ſed tantùm propter eos, quos nobis repræſentant, atque ita nos in ſignis prototypa venerari, vt in ipſis ſignis ſeu imaginibus neque vllam fiduciam collocemus, neque diuinitatem aliquam ineſſe credamus.

CAPVT IV.

SI quæ ſacræ tabulæ imagineſve nimia vetuſtate, carie, ſitu, aut ſordibus pænè deletæ tam indecenti aſpectu ſint, vt contemptum potiùs quàm venerationem excitent; eæ piè religioſeque reſtaurentur ab ijs, quorum intereſt; aut ſi id fieri nequeat, omnino deleantur.

TITVLVS DECIMVSQVARTVS.

De Superſtitione & Exorciſmis.

CAPVT I.

ABOMINANDA eſt eorum vanitas & ſuperſtitio, qui certo numero & præſcripta forma Miſſarum vel precum affirmant certas deſignataſq; animas è Purgatorio ſemper liberari; quive certò pollicentur ſine pœni-

Digitized by Google

pœnitentia & Sacramentis ex hac vita non migraturos eos, qui hunc vel illum ex Sanctis coluerint.

CAPVT II.

LICENTIAM exorcizandi à nobis adeptus, pura & munda conſcientia, magnaque humilitate ac fide ad id muneris obeundum accedat, in eiuſdemque functione grauiter, piè ac religioſè ſe gerat, nec verba vel ritus Paſtoralis noſtri excedat.

CAPVT III.

MVLIERI energumenæ exorciſmum adhibiturus, id præſtet duabus ſaltem perſonis probatæ vitæ præſentibus; iiſque, ſi fieri poſſit, energumenæ conſanguineis, aut affinibus.

TITVLVS DECIMVSQVINTVS.

De Archiepiſcopali Sede vacante.

CAPVT I.

CAPITVLVM Metropoliticũ Sede vacante infra octo dies non plures Vicarios, ſed vnum tantùm Vicarium cõſtituet, vel exiſtentem confirmabit, iuxta præſcriptum Sacri Concilij Tridentini. Et is ſemel à Capitulo ele-

Seſſ. 24. cap. 16. De reform. & Sacra congreg. ibidē.

lo electus, vel confirmatus, poſteà ſine iuſta & rationabili cauſa remoueri non poterit.

CAPVT II.

SI fortè in conſtitutione Vicarij diſcordiam inter eligentes oriri contingeret, & plures ad hoc officium eligerentur; in eiuſmodi controuerſia magis idoneus, & habens qualitates Concilij, remanere debebit ceteris remotis, vt à Sacra Congregatione declaratum eſt. In dubio verò is electus cenſeatur, qui à Capituli maiori parte delectus fuerit.

CAPVT III.

MOx quoq; à vacatione Sedis Oeconomus vnus vel plures fideles ac diligentes à Capitulo decernantur; ijque ſemel electi, à Capitulo non mutentur ſine iuſta & rationabili cauſa. Idemque ſeruetur quoad ceteros Officiarios. *Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 16. De reform.*

CAPVT IV.

VIcario autem, aliiſve Officiarijs abſentibus, ſubſtitutorum electio non ad Capitulum, ſed ad Vicarium ſpectabit.

CAPVT V.

MEMINERIT eiuſmodi Vicarius, non ſolùm Capitulo ſub pœna interdicti prohibitum eſſe infra annum à die vacatio- *Conc. Trid. ſeſſ. 7. c. 10. & ſeſſ. 23. cap. 10. De reform.*

cationis ipſius Sedis, litteras dimiſſorias ad Ordines etiam minores alicui, qui beneficij Eccleſiaſtici recepti ſeu recipiendi occaſione arctatus non fuerit, concedere, at ſibi quoque id non licere; & ſi eas conceſſerit, ſe ab officio & beneficio per annum ipſo iure ſuſpenſum fore.

CAPVT VI.

Cap. 1. Ne Sede vacante.

BENEFICIA quoque ad collationem Archiepiſcopi ſpectantia, per Capitulum vel Vicarium Sede vacante non conferantur: deſeruitores tamen & adminiſtratores eiuſmodi beneficiorum vacantium licitè conſtituentur: & præſentati à patronis, ſi idonei iudicati fuerint, per Archidiaconum inſtitui poterunt.

CAPVT VII.

Cap. unico. Ne Sede vacante, in 6.

DENIQVE ſi quam ex nouem præbēdis affectis Sede vacante vacare contigerit; reliqui eiuſmodi præbendas obtinentes, liberè illam, debitè tamen qualificato conferre poterunt, Sedis vacatione non obſtante.

TITV-

TITVLVS DECIMVSSEXTVS.

De Archipresbyteris, Paſtoribus & Cuſtodibus, eorumq́; officijs.

CAPVT I.

QVICVMQVE deinceps de Paſtoratu prouidebitur, is antequam in poſſeſſionem ab Archipresbytero inducatur, nō modò fidei profeſſionem, verùm etiam iuramentum à Concilio Prouinciali hoc titulo pręſcriptum, coram eodem Archipresbytero & duobus teſtibus præſtabit; & vtrumque ab eo præſtitum eſſe Archipresbyter in regiſtro ſuo annotabit, cum expreſſione diei & teſtium.

CAPVT II.

SIMILITER adepturus deinceps quodcumque beneficium non curatum, pręſtabit iuramentum coram Archipresbytero, & duobus teſtibus, antequam poſſeſſio ei detur, quòd ſpecificationem omnium fructuum eiuſdem ſui beneficij cum debita deſignatione hypothecarū, limitū, & terminorum, intrà ſex menſes Archipresbytero tradet; & dies præſtiti iuramenti, ac

ti, ac nomina teſtium, regiſtro Archipresbyteri exactè inſcribentur. Et ſi quis Paſtorũ, aliorúmve Beneficiatorum, intra tempus iuratum debitam ſpecificationem omniũ fructuum non tradiderit, mox denuntietur citandus, & puniendus de periurio.

CAPVT III.

PORRÒ quæcumque & qualiacumque beneficia curata vel non curata in præſentiarum obtinentes, ſi plenam & perfectam deſignationem omnium fructuum intra decem annos vltimò elapſos Archipresbytero ſuo non tradiderint; vt intra ſex menſes proximè venturos id præſtent, rogamus & hortamur in Domino: & nihilominùs in virtute Sanctę obedientiæ, ac ſub pœna arbitraria pro modo culpæ & negligentiæ, omnibus & ſingulis mandamus.

CAPVT IV.

PASTOR quilibet de canonica portione ſummariè & de plano ſibi prouideri deſiderans, ante omnia exhibeat nobis, Vicario aut Officiali noſtro, libellum ſupplicem, in quo contineatur, cuíve annexa ſit plena, eáque particularis, & proprio iuramento firmata declaratio bonorum, quę ratione Eccleſiæ ſuæ parochialis ipſi competunt. Neq; certi tantùm fructus & emolumen-

lumenta exprimantur, ſed incerta quoque & accidentalia trium aut quatuor communium annorum vltimò prǽteritorum.

CAPVT V.

ARCHIPRESBYTERI Eccleſias decanatus ſui viſitaturi, tempus viſitationi deſignatum Paſtori tempeſtiuè prǽſignificent, caueantque ne occaſione viſitationum comeſſationes vllǽ fiant.

CAPVT VI.

TEMPESTIVE quoque ſinguli viſitationes ſuas abſoluent, & acta earumdem nitidè deſcripta, & à ſe ſubſignata, quotannis ante Kalendas Iulij ad nos, vel Vicarium noſtrum generalẽ, tranſmittent.

CAPVT VII.

QVOTANNIS etiam prima feria ſecunda Auguſti, & ſi Kalendǽ Auguſti in feriam ſecundam inciderint, ipſis Kalendis aderunt omnes Mechliniǽ; & altero die manè hora octaua in ſacello noſtro domeſtico ſe ſiſtent gratiâ Spiritus ſancti nobiſcum inuocaturi, ac deinde audituri, quę poſt mutuam collationem, maturamque deliberationem, pro vtilitate animarum ſtatuenda & ordinanda duxerimus.

Digitized by Google

CAPVT VIII.

PRÆTEREA ſinguli vndecim Archipreſbyterorum celebrabunt annuatũ Capitulum Paſtorum ſui diſtrictus ordine & tempore hîc deſignato: Primum omnium celebrabitur Mechliniæ; ſecũdum Dieſtemij; tertium Leeuvvis S. Leonardi; quartum Thenis; quintum Louanij; ſextum Bruxellæ; ſeptimũ in decanatu Leeuvvenſi S.Petri; octauum Gerardimonti; nonum in decanatu Rothnacenſi; decimum in decanatu Oiſterzelenſi; vndecimum Aloſti. Et primum quidẽ, ſcilicet Mechlinienſe, celebrabitur prima feria quarta poſt feſtum Aſſumptionis DEIPARÆ VIRGINIS; feria ſecunda immediatè ſequenti celebrabitur Capitulum Dieſtenſe: huic feria quarta proxima ſuccedet Capitulum Leeuvvenſe S.Leonardi; & ſic deinceps, ordine prædicto, ſingulis ferijs ſecundis & quartis. Quæ feriæ ſi per feſtũ aliquod aut ieiunium impediantur, celebrabitur Capitulum poſtero die non impedito; alioquin proxima feria ſecunda vel quarta.

CAPVT IX.

PORRÒ hæc ipſa Capitula ſic celebrentur, vt ea non ad comeſſandum, ſed ad tractãdum de rebus ſerijs indicta eſſe omnibus

nibus innoteſcat. Proinde in illis initium rerum agendarum ſumatur ab inuocatione Spiritus ſancti, quo dirigente de rebus Eccleſiæ conferatur. Prandium verò non fiat, niſi frugale & moderatum, vt nemo ſumptibus vel potu grauetur; nec vmquam illud in taberna vel diuerſorio inſtituatur. Extranei quoq;, per quos tractatio de rebus Eccleſiæ poſſit impediri, ab eo excludãtur.

CAPVT X.

QVANDOCVMQVE aliquem Beneficiatum ex hac vita migrare continget; Archipresbyter cui is ſuberat, mox in domo mortuaria de litteris, manualibus, & munimentis Eccleſiã, menſam pauperum, aut beneficia concernentibus diligenter inquirat, eaque omnia ad ſe recipiat; curaturus vt ea quæ ad fabricam, & menſam pauperum ſpectabunt, ceteris earum munimẽtis mox apponantur; litteras verò originales beneficia tangentes, ceteraque huiuſmodi, nobis tranſmiſſurus, exceptis tamen manualibus, quæ ſucceſſori defuncti in beneficio tradentur.

CAPVT XI.

OMNINO caueant Parochi, ne aliquem Sacerdotẽ in cura animarum ſuſtinenda gerendáve ſibi adiungãt, qui ſe

à nobis approbatum eſſe, in ſcriptis non docuerit.

Capvt XII.

SI quas inimicitias rixáſve aliquas inter ſubditos ſuos, præſertim coniuges, intercedere Parochus cognouerit, omni ratione ac ſtudio, ne diuturniores fiant, componere ac ſedare ſtudeat.

Capvt XIII.

PAstores oblationes ſuas nullo modo alteri elocent; & quotannis ante meſſem è ſuggeſtu populo publicent tenorem decreti Concilij Tridentini de ſoluendis decimis, quod habetur cap. 12. ſeſſ. 25. De reform.

TITVLVS DECIMVSSEPTIMVS.

De vita & honeſtate Clericorum.

Capvt I.

ILlvd vnuſquiſque Clericus ſępè repetat, ſe non ad inertiam & ignauiam, ſed ad ſpiritualis & Eccleſiaſticæ militiæ labores vocatum eſſe. Sciat propterea id in officio ſuo poſitum eſſe, vt cùm vel in officijs diuinis obeundis vel in frequentandis Eccleſijs quod

quod debet tempus conſumpſerit, ſiquid ſibi reliquum eſt, id omne non in rerum ſæcularium colloquijs, profaniſque actionibus, ſed in Diuinarum litterarum ſtudijs, & in cæleſtium rerum contemplationibus, & ſanctis pijſque officijs traducat.

CAPVT II.

QVILIBET Clerici beneficiati, quamdiu nullo Ordine ſacro inſigniti fuerint, ſaltem in quatuor maioribus feſtiuitatibus anni ſacram Euchariſtiam reuerenter ſumant; ſalua conſuetudine earum Eccleſiarum, vbi frequentior communio eſſe ſolet. Sciantque Diaconi & Subdiaconi maximè decere, vt ſingulis diebus Dominicis & ſolemnibus altari miniſtrantes ſacram Communionem percipiant. *Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 13. De reform.*

CAPVT III.

SACERDOTES verò, ne tanti tamque precioſi talenti ſibi fruſtrà crediti ſeueriſſimo Iudici magno ſuo malo rationem ſint redditvri, nullos dies Dominicos feſtáve ſolemnia, niſi legitima grauique cauſa impediti, abire ſinant, quibus ſacroſanctum Miſſæ Sacrificium Deo pro ſuis ac totius populi peccatis non offerant. *Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 14. De reform.*

CAPVT IV.

QVIDQVID in Sacra Tridentina Synodo, & vltimo Cócilio Prouinciali, de habitu Clericorum ſtatutum eſt; etiam à Clericis, qui in Vniuerſitatibus agũt, ſeruari meritò debet. Atque ideò omnes & ſingulos eorum, vt exactè id præſtent, ſeriò monemus, & mandamus.

CAPVT V.

CLERICVS coram Iudice laico teſtimonium dicturus, vel quodcumque iuramentum præſtiturus (quod etiam ſine noſtra, vel alterius Eccleſiaſtici legitimi Superioris licentia ei nõ licet) in manibus perſonę Eccleſiaſticę iuramentum præſtet.

Cap. Quã quam, & ibi Gloſſa penult. 14. quæſt. 2.

CAPVT VI.

VT in hac hominum malignitate omnis Cleri ſugillandi occaſio adimatur, & ſcandalis tempeſtiuè occurratur; non tantùm incontinentiam, ſed omnem quoque eiùs ſpeciem vnuſquiſque caueat. Ideoque ſiquis ancillam habeat, vel cum alia muliere ſic conuerſetur, vt obloquium inde vel ſcandalum oriatur; ad monitionem noſtram, vel etiam Capituli, ſub quo quiſque degit, hanc ancillam abdicare, ſeu ab huius mulieris familiaritate ſe ſubtrahere mox teneatur: quod niſi fecerit, pri-

mùm vna libra groſſorum multetur, ad opus Seminarij Archiepiſcopalis; & pertinaciùs perſeuerans, arbitrariam eamque grauem pœnam ſubeat.

CAPVT VII.

EX cellis vinarijs ad Capitulorum aut Cleri adminiſtrationem ſpectantibus lucra non quærantur. Et ſi quando ex vinorũ venditione, omni expenſa deducta, emolumenti aliquid excreſcere contigerit, in pios tantùm vſus id conuertatur.

CAPVT VIII.

CLERICVS Sacris initiatus, aut beneficium Eccleſiaſticum obtinens, coram Iudice ſæculari Aduocati vel Procuratoris officio non fungatur; cauſaſque agat, niſi ſuas, vel Eccleſiæ ſuæ; vel, ſi neceſſitas immineat, propinquorum, aut miſerabilium perſonarum. *Cap. 1. & 3. De poſtulando.*

CAPVT IX.

ARTEM quoque medendi non exerceat, neque munus tabellionatus, niſi in caſibus à iure permiſſis. Neque interſit executioni ſententiæ capitalis, niſi officij ſpiritualis cauſa. *Cap. Sicut. Ne Clerici vel Monachi.*

CAPVT X.

AB omni etiam venatione, quæ cum armis, aut non ſine ſtrepitu fit, Cleri- *Cap. 1. & 2. De Clerico venatore.*

cus abſtineat; nec canes ad venandum, accipitres, aut falcones alat.

CAPVT XI.

Cap. Cùm ſecundùm. x. De præbendis.

VT altari ſeruientes de altari viuere debent: ita quoque omnibus & ſingulis beneficia Eccleſiaſtica tam ſæcularia quàm regularia obtinentibus ſępè recogitandum eſt, quòd quæcumque vltra honeſtam ſuſtentationem ipſis ſuperſunt, non ad ditandos amicos, vel alios profanos vſus, expendi poſſint; ſed pauperibus diſtribui, aut in alias pias cauſas erogari debeant.

Conc. Trid. ſeſſ. 25. c. 1. De reform.

CAPVT XII.

Can. Preſbyteri. diſtinct. 34.

SACERDOTES, Diaconi & Subdiaconi, (qui nuptiarum euitare conuiuia antiquo Canonum iure tenebantur) dum ijs alijſque conuiuijs interſunt, ita ſe gerant, vt ſui ordinis ſint memores, & exemplo ædificent; enixeque dent operam, præſertim Paſtores, & qui auctoritate aliqua pollent, ne ſeſſio ſit nimis lõga, vel in potu excedatur, aut inhoneſti aliquid fiat, aut dicatur.

CAPVT XIII.

IN primitiarum celebritate, à ſaltationibus, & omni alia inſolentia abſtineatur, ſub pœna arbitraria.

CAP.

CAPVT XIV.

CVM pluralitas miſſuum non modò longiorem faciat ſeſſionē, vnde temporis,quo nihil pretioſius eſt, magna prouenit iactura, verùm etiam multum pecuniarum vanè abſumat, non abſque iniuria vel detrimento pauperum,luxuſque ac gulæ magnum ſit irritamentum, & multórum ſæpè cauſa exceſſuum; hortamur & rogamus omnes in Domino, præſertim Clericos,& quoſcumque viros ordinis Eccleſiaſtici, qui ceteris & temperantiæ & modeſtiæ exemplo prælucere meritò debent, vt amicitiæ, honeſtatis, vel alia quacumque ex cauſa quodcumq; conuiuium inſtituturi, vnicum tantùm miſſum exhibeant præter bellaria.

TITVLVS DECIMVSOCTAVVS.

De Beneficijs & Officijs Eccleſiaſticis, ac Beneficiatorum reſidentia.

CAPVT I.

ID meritò ſpectare debet quicumque beneficia collaturus eſt, vt ea, cùm ſint patrimonium CHRISTI, non carni aut ſanguini vel amicorum precibus dentur, vllave

Google

alia quàm Eccleſiæ vtilitatis habita ratione conferantur. Iuſtum quippe ac rationi conſentaneum eſt, vt non perſonæ de beneficijs, ſed vt beneficijs de idoneis miniſtris prouideatur.

CAPVT II.

PAROCHI iure diuino ad reſidendum obligantur; & non vlla conſuetudine, non paucitate ouium, non defectu domus propriæ eos à reſidentia excuſari declaramus: mandantes omnibus & ſingulis necdum reſidentibus, vt ſine mora ad reſidentiam ſe conferant ſub pœnis Concilij Tridentini, & aliorum ſacrorum Canonum.

Sacra Cõgregatio Conc. Trid. ſuper. cap. 1. Seſſ. 23. De reform.

CAPVT III.

CVM diſtributiones quotidianæ cuiuſlibet capellaniæ arguant reſidentiam in choro, eiuſmodi capellania incompatibilis cum beneficijs reſidentiam requirentibus haberi meritò debet, vt etiam à Sacra Congregatione declaratum eſt.

Super. c. 17. ſeſſ. 24. De reform.

CAPVT IV.

MEMINERINT qui in Eccleſia noſtra Metropolitana præbendas affectas obtinent, ſe ad reſidendum per decẽ menſes quotannis ex bulla erectionis Archiepiſcopatus teneri. Sciantque ceteri in eadem Eccleſia aut Eccleſijs collegiatis dignitates,

gnitates, canonicatus, præbendas, aut portiones obtinentes, ſibi non licere vigore cuiuſlibet ſtatuti aut conſuetudinis, vltra tres menſes ab ijſdem Eccleſijs quolibet anno abeſſe. *Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 12. De reform.*

CAPVT V.

QVICVMQVE eorum vni ſaltem trium maiorum Officiorum, ſcilicet Matutinis cum Laudibus, ſummo Sacro, aut Veſperis, & minoribus Horis eidem Officio adiunctis, ante *Gloria Patri* primi Pſalmi, vſque ad finem non interfuerint, illis diebus, quibus id euenerit, non reſediſſe cenſendi ſunt, etſi à loco beneficij non abfuerint: ſalua etiam obligatione ſtrictioris reſidentiæ, vbicumque ea eſt.

CAPVT VI.

VBICVMQVE ob vniones capellaniarum, quas vocant animarum, cum Eccleſijs parochialibus olim factas, diebus Dominicis ac feſtiuis populus Sacro matutinali deſtituitur; ſi vnionibus iſtis diſſolutis, Sacrum matutinale populo reſtitui poſſit, intereſſe habentes id nobis debitè exponant, vt cauſa cognita vniones illas reſcindere, & alia ratione Paſtoribus de competentia prouidere poſſimus.

TITV-

TITVLVS DECIMVSNONVS.

De Scholis.

CAPVT I.

VT Scholæ Dominicales faciliorẽ progreſſum habeãt, optamus vt Sodalitates Doctrinæ Chriſtianę in omnibus vrbibus & pagis celebrioribus erigantur, noſtramque auctoritatem & operam ad id offerimus.

CAPVT II.

ARCHIPRESBYTERI Scholas, quæ Scholaſticis Capitulorum ſubiectæ non ſunt, bis quotannis viſitent: ſemel ſcilicet dum Eccleſiarum parochialium viſitationem inſtituunt; altero verò ſemeſtri, ſi per ſe commodè non poſſint, per Paſtorem aliquem ſui Decanatus, vel quemcumque alium, quem idoneum iudicauerint, id præſtent.

CAPVT III.

PROBANDA ſummopere eſt eorum pietas & induſtria, qui per erectiones Sodalitatum Beatæ MARIÆ VIRGINIS, aliiſve ſuauibus medijs, diſcipulos ſuos ad ſæpè confitendum communicandumque

indu-

inducunt; necnon eorum, qui cùm Scholas linguæ vernaculæ tantùm, & quidem ruri aperiant, eam tamen diſcipulorum curam gerunt, vt ſub feſtum Paſchatis & Natiuitatis Domini vel ipſimet eos ad cõfeſſionem ducant, vel de facta tunc confeſſione à ſingulis teſtimonium Confeſſarij exigant. Vtq; omnes vbique ita faciant, ſimulque aduigilent, vt quicumque diſcipulorum annos diſcretionis habent, ſaltem in Paſchate communicent, hortamur & rogamus in Domino.

TITVLVS VIGESIMVS.

De Seminario.

CAPVT I.

CVm quilibet Epiſcopus per ſacrum Concilium Tridentinum duos Canonicos eligere iubeatur, quorum conſilio in conſtituendis regulis, electione puerorum ſingulorum introducendorum, diſcipulorũ expulſione, Magiſtris conſtituendis, viſitatione, ac ſimilibus, ſemper vtatur; ad decreto illi ſatisfaciendum elegimus, & elegiſſe nos declaramus, *D. Henricum Franciſcum*

Seſſ. 23. cap. 18. De reform.

ciſcum vander Burch I. V. Licentiatum, Decanum Eccleſiæ noſtræ Metropolitanæ, & Vicarium noſtrum generalem; & D. ac M. *Petrum vanden VViele* S. Theologiæ Licentiatum, dictæ Eccleſiæ noſtræ Archidiaconum.

CAPVT II.

SIMILITER cùm ex quatuor illis, quorum conſilio in tota temporali adminiſtratione, beneficiorum vnionibus, ceteriſque huiuſmodi vtamur, duo à nobis ſint eligendi, vnus ſcilicet è Capitulo, & alter è reliquo Clero ciuitatis; idipſum præſtantes eligimus *D. Iacobum Boonen* I. V. Licentiatum, Canonicum Eccleſiæ noſtræ Metropolitanæ, & Officialem noſtrum, & *D. Petrum Iaecx* S.T. Licentiatum, Plebanum dictæ Eccleſiæ noſtræ: declarantes inſuper, quoad duos reliquos, à Capitulo electum eſſe *D. Petrum Clerici*, Eccleſię Metropolitanæ Mechlinienſis Canonicum; à Clero verò ciuitatis *D. Iacobum VVachtelaer* S. Thto. Licent. Paſtorem S. Catharinæ ciuitatis Mechlinienſis.

CAPVT III.

IN Seminarium ſumptu illius aſſumendi ſint omnes octodecim annorum.

CAP.

CAPVT IV.

SINGVLI in ſua ad Seminarium aſſumptione declarabunt ſe habere animum ad ſtatum Eccleſiaſticum; & inſuper promittent, ſe, cùm idonei inuenientur, id muneris in Eccleſia Dei ſubituros, quod nos ipſis iniungemus, aut refuſuros expenſas, quibus Seminarium affecerint.

CAPVT V.

PROMITTENT etiam, ſi ad pinguiorem fortunam deuenerint, ſe in memoriam accepti beneficij Seminarium de bonis ſuis temporalibus adiuturos.

CAPVT VI.

SIMVLATQVE per ætatem, ſcientiam, & aliàs idonei fuerint, vt fiant Subdiaconi, Diaconi, & Sacerdotes, ad eoſdem Ordines ſuſcipiendos ſe component, & iuſſi ſuſcipient, & in ſuſceptis diligenter miniſtrabunt.

CAPVT VII.

EX omnibus & ſingulis bonis Eccleſiaſticis, quæ ſecundùm ſacrum Conc. Trid. ad contributioně pro Seminario tenentur, circiter ſexageſimű nummum annuatim contribuendű cenſemus, & cőtribui mandamus; donec alia ratione ita Seminario prouiſum eſſe conſtiterit, vt pręctam

ctam portionem in totum vel ex parte remittendam eſſe iudicauerimus.

TITVLVS VIGESIMVSPRIMVS.

De elocatione & conſeruatione bonorum Eccleſiaſticorum.

CAPVT I.

DECIMÆ ad Capitula, Monaſteria, aliaque pia loca vel beneficia ſpectantes, vltra triennium non elocentur: prata quoque quando ſeparatim elocabuntur, nõ vltra ſexennium, & terræ arabiles ac domus non vltra nouem annos. Nec contractus eiuſmodi elocationũ renouentur, niſi finito biennio prioris cõtractus quoad decimas, quadriennio quoad prata, & ſexennio quoad domus & terras arabiles: nec quis vmquã prædictos terminos excedat niſi obſeruatis ſolemnitatibus, quæ ad alienationem rei Eccleſiaſticæ de iure requiruntur, ſub pœna nullitatis ipſorum contractuum, iuxta edictum Sereniſſimorum Principum pro faciliori executione Concilij Prouincialis anno elapſo editum articulo vigeſimo, & aliàs arbitraria.

CAP.

Digitized by Google

CAPVT II.

BONA Paſtoratuum & Eccleſiarum parochialium, necnon capellaniarum & ſacellorum, aliorumque piorum locorum, non niſi poſt tres proclamationes debitè factas publicè & plus offerenti elocentur, vel ſaltem non minoris quàm bona vicina eiuſdem naturæ & qualitatis elocari conſueuerunt; & vtrouis caſu idonea cautio accipiatur.

CAPVT III.

ELOCATIONES bonorum beneficialium à Beneficiatis initas non diutiùs durare declaramus, quàm pro illo anno in quo moritur, vel beneficium dimittit ipſe Beneficiatus contrahens, niſi à nobis, vel Capitulo, ſub cuius iuriſdictione ipſa beneficia exiſtunt, confirmatæ fuerint.

CAPVT IV.

SICVT nouiſſimo Concilio Prouinciali mandatur, vt regiſtra bonorum quorumcumque Collegiorum Eccleſiaſticorum, beneficiorum, fabricarum, menſarum ſancti Spiritus, aliarumque piarum fundationum, à quindecim annis legitimè non renouata, intra annum proximũ vbique renouentur, cum debita deſignatione limitum & terminorum: ita quoque vbi

nulla bonorum regiſtra ſunt, aut imperfecta, recta adminiſtrandi ratio requirit, vt quàm citiſſimè ea fiant aut perficiantur; idq́, non modò cum expreſſione quantitatis quoad terras arabiles, prata, ſiluas, hortos, viuaria, ceteraque huiuſmodi, & hypothecarum earumq; poſſeſſorum quoad cenſus & reditus, verùm etiam cum debita deſignatione limitum & conterminorum.

CAPVT V.

NON rarò contingit bona beneficiorum, quæ annuis cenſibus & reditibus alijſque oneribus grauata ſunt, culpa ipſorum Beneficiatorum euinci. Ad id impediendum mandamus, vt omnes & ſinguli eo tempore, quo ſpecificationem bonorum ad beneficia ſua ſpectantium Archipresbytero tradere debent, ſimul etiam tradant ſpecificationẽ cenſuum, redituum, & aliorũ quorumcumque onerum, quibus bona illa ſubiecta ſunt; & inſuper eadem illa onera omnia perſoluta eſſe, tempore viſitationis alternis ſaltem annis per apochas vel aliàs ſufficienter doceant, ſub pœna arbitraria.

CAPVT VI.

CENSVS ac reditus quorumcumque granorum & leguminum, nec non vini,

vini, olei, halecum, ceræ, & ſimiles Collegijs Eccleſiaſticis, beneficijs, fabricis Eccleſiarum, menſis pauperũ, ac quibuſcumque pijs locis debiti, in ſpecie quotannis perſoluantur; ſaltẽ non in certa ſemper & eadem quantitate pecuniæ ſolui permittantur, niſi ob legitimam præſcriptionem aliter fieri debeat.

CAPVT VII.

IN omnibus bonorum Eccleſiaſticorum alienationibus, quæ à Sede Apoſtolica committuntur, videant illi de quorum fide & integritate Sedes illa confidit, vt Eccleſiæ vtilitate perſpecta, omnia quæ in Pontificijs litteris præſcripta ſunt, maturè inueſtigentur, certis teſtimonijs comprobentur, riteq; perficiantur, nulla habita ratione perſonarum aut partium: quæ cùm in huiuſmodi negotijs concordes ſunt, tunc maximè accuratè Commiſſarius aduigilare debet pro Eccleſiæ commodo; cuius bona, rectore ipſo, ſeorſum accepta pecunia, cõſentiente, ſæpenumerò ſub Apoſtolicę auctoritatis clypeo diuendita & dilapidata ſunt.

CAPVT VIII.

VT bonorum Eccleſiaſticorum, quæ vel in emphyteuſim tradita, vel ad longũ tempus alio quouis titulo data ſunt,

memoria, quoad fieri poterit, conſeruetur; quilibet Eccleſiaſticus, cui aliquid in ſingulos annos eo quolibet nomine ſoluitur, dum in manuali ſuo annuam ſolutionem annotat, ſimul cauſam addat, numerum annorum exprimat: *E. G. tali die, menſe & anno recepi canonem 8. Flor. qui ceſſit in initio Iulij* 1608. *& eſt hic annus decimus talis emphyteuſios.*

CAPVT IX.

BONA piarum fundationum ad certos vſus relicta, alijs etiam pijs vſibus per adminiſtratores eorum, vel ſuperintendentes, propria eorum auctoritate non applicentur: ſed ſi quæ fundationes ob earum tenuitatem iuxta voluntatem fundatorum adimpleri nequeant, ideoque reductione opus ſit, vel bona illarum ad alios meliores aut magis neceſſarios vſus conuerti expediat, ad nos aut Sanctam Sedem Apoſtolicam iuxta ſacros Canones recurratur.

Clement. Quia contingit. De religioſis domibus.

CAPVT X.

QVICVMQVE piorum locorum adminiſtrationem procurationémve ſuſcipiũt geruntque, illud in primis ſępè cogitare debẽt, ſe pauperum, pupillorum, viduarum, ſenum, egeſtate aut ægritudine laborantium, peregrinorum, & aliorum id generis

neris hominum aliena ope indigentium, prout propria vniuſcuiuſque loci inſtituta ratio eſt, curam ſuſtinere: & illa in quidem tanti eſſe, vt quidquid in illos vel miſericordiæ, vel beneficij, vel operæ, vel opis, vel officij confertur, quidquid rurſus damni, detrimenti, iniuriæve infertur, id omne Christvs Dominus ſæpè in Euangelio demonſtret in ſe collatũ eſſe; ac propterea ſe in die iudicij, prout benè illis factum, aut neglectum, omiſſúmve in eorum neceſſitatibus ſubleuandis erit, retributurum.

Capvt XI.

Eleemosynæ menſarũ pauperum, ſine humano affectu, & acceptione perſonarum, ijs tantùm diſtribuantur, qui verè pauperes ſunt; neque tamen inopiæ & egeſtatis tantùm, ſed morum etiam ac vitæ probitatis ratio habeatur.

Capvt XII.

Gazophylacia ſiue trunci, vt vocant, oblationum, tribus diſtinctis ſeris firmentur; & clauis vna ſit penes Paſtorem. *Edicto Caroli V. de anno 1531. art. 16.*

TITVLVS VIGESIMVSSECVNDVS.

De Regularibus & Monialibus.

CAPVT I.

QVÆ in hac, & in Prouinciali Synodo, de Sacramentis, doctrina & prædicatione Verbi Dei, ac Officio diuino, bonorumq; Eccleſiaſticorum conſeruatione, & aliàs conſtituta ſunt; ea omnia, quatenus Regulares tangunt, ab ijs diligenter ſeruentur.

CAPVT II.

IN veſtitione Religioſorum, aut Monialium, non fiant ſumptus; in profeſſione verò & primitijs frugales tantùm & moderati.

CAPVT III.

Cap. Quia ingredientibus. 19. quæſt. 3. c. Quia ingredientibus. De teſtament. iuncto. c. fin. De ſimonia.

SCIAT quilibet Religioſus, etiamſi beneficium curatum vel aliud quodlibet obtineat, vel etiam Abbatiali dignitate emineat, non tamen licere ſibi teſtamentum condere, ne quidem de bonis quæ induſtria ſua acquiſiuit, ſine ſpeciali permiſſione Suæ Sanctitatis.

CAPVT IV.

RELIGIOSVS promotus ad beneficium curatum Monaſterio nõ ſubiectum, inuitus

inuitus & nobis non conſentientibus per Prælatum ſuum Regularem beneficio illo priuari, domumque reuocari non poſſit: niſi Prælatus contrarium tentans legitimo priuilegio fulciatur.

CAPVT V.

IMPRVDENTER agunt, qui voto ſe obſtringunt, & per profeſſioné ſe obligant ad ea ſeruanda, quę nō ſatis norunt. Cumque imprudentiùs inchoata, minùs quoque felicem ſucceſſum habere ſoleant; meritò in omnibus & ſingulis Monaſterijs vtriuſuis ſexus, regula & ſtatuta Nouitijs ante profeſſionem ſæpè legi & explicari debent: atque ita fieri mandamus.

CAPVT VI.

REGVLARIVM Superiores, quibus alicuius Sanctimonialium Monaſterij cura impoſita eſt, omni cura & ſtudio prouideant, vt Monialibus ij potiſſimū Confeſſarij aſſignentur, qui non modò in caſibus conſcientiæ probè verſati, ſed etiam ætate prouecti, ſummaque morum integritate ſint probati. Nec minorem cautionem adhibeant circa vitam & mores ſociorum ipſis Confeſſarijs adiungendorum.

CAPVT VII.

NEMO, cuiuſcumq; ſtatus vel cōditi nis fuerit, Religioſos fugitiuos, & e tra Superiorum ſuorum obedientiā vaga tes recipere, fouere, aut ad Sacramenta v Eccleſiaſtica miniſteria admittere aude ſub pœna excommunicationis.

CAPVT VIII.

VNIVERSÆ Moniales, ſi fieri poſſi vno loco dormiant à Pręfecta aut V caria optimè concluſo, cuius claues ab ip Præfecta aſſeruentur; ſingulæ quoque ſingulis lectis, & in ſingulis etiam cellis. dato ſigno eundi cubitum, locoq; vbi do mitur clauſo, Præfecta aut eius Vicaria, a aliqua ex diſcretis omnes cellas viſitet, an omnes in ſuis dormiant locis anima uertat.

CAPVT IX.

MONIALIVM Confeſſarij quicum ſint, itemque Capellani, ne mun aliquod, vel minimum, etiam eſculentu aut poculentū, neq; corporalia, purificat ria, aliáve quæ ſacro altaris vſui ſint, à M nialibus, quæ Præfectæ non ſint, recipian

CAPVT X.

DIEBVS Dominicis & feſtiuis, vt otiu à quo mala omnia oriuntur, euitetu

Monial

Moniales tempus, quod ſibi à diuinis officijs & conſuetis orationibus ſuperfuerit, in ſacra aliqua lectione cōſumant, quę ad Dei & ſui ipſarum cognitionē eas dúcat, viamque monſtret perfectionis & æternæ vitæ.

CAPVT XI.

QVIBVS etiam diebus ſacra Euchariſtia ſumitur, cum nemine externo colloquantur, niſi neceſſitas ita poſtulet.

CAPVT XII.

CVM Sacra Congregatio declarauerit Epiſcopo non licere licentiam dare matri, ſororibus & conſanguineis Monaſterium ingrediendi cauſa viſitandi filiam, ſorores, vel cognatas graui aliqua infirmitate detentas, etiamſi eſſent in mortis periculo, & multo minùs quando filia aut aliæ profeſſionem emitterent, vel habitum ſuſciperent Religionis; nemo deinceps ob huiuſmodi vel alias minùs rationabiles cauſas Monaſterium Monialium ingrediendi à nobis licentiam petat, vel ægre ferat ſi repulſam patiatur. *Super c. 5. ſeſſ. 25. De Regular. & Monialibus.*

CAPVT XIII.

VISITATORES quoque, Confeſſarij, & alij quicumq; Superiores Monialium ſepta clauſuræ non ingrediantur, niſi viſitationis, Sacramenta ægrotis adminiſtran- *Conſtitut. Greg. XIII. incip. Dubijs quæ emergunt.*

di, moribundas conſolandi, ſpiritualibuſque officijs adiuuandi, aut alia neceſſaria cauſa, ſub pœnis contra ingredientes à iure decretis. Illos ingredientes & egredientes, & ſimiliter quoſcumque alios ex neceſſitate clauſtrum ingredientes, & intra ſepta illius commorantes, duæ Moniales ex ſenioribus ſemper comitentur.

TITVLVS VIGESIMVSTERTIVS.

De Iudicibus delegatis, & Examinatoribus.

CAPVT I.

CVM ex deſignatis per Concilium Prouinciale ad delegationẽ cauſarum in partibus, mortuus ſit R. Pater *D. Libertus Schaloun*, Abbas Vlierbacẽſis, in eius locũ hęc Synodus nominat & deſignat R. Patrẽ *D. Godefridum Lemmens*, Prælatum dictę Abbatię.

CAPVT II.

Seſſ. 24. cap. 18. De reform.

SIMILITER ad ſatisfaciendum decreto Concilij Tridentini de conſtituendis examinatoribus, Synodo huic propoſiti, & ab ea probati ſunt qui ſequuntur,

D. Henricus Franciſcus vander Burch, I.V. Licentiatus, Decanus Eccleſiæ Metropolitanæ Mechlinienſis, & Vicarius generalis

lis Archiepiſcopatus eiuſdem.

D. ac M. Petrus vanden VViele, S. Theol. Licentiatus, eiuſdem Eccleſiæ Metropolitica Archidiaconus.

D. & M. Ioãnes vanden Eynde, S. Th. Licentiatus, ſupradictæ Eccleſiæ Pœnitẽtiarius.

D. & M. Diſmas Briamont, S. Th. Licentiatus, & Canonicus dictæ Eccleſiæ.

D. Iacobus Boonen, I. V. Licent. Canonicus & Officialis Mechlinienſis.

D. & M. Petrus Iaecx, S. Th. Licentiatus, & Plebanus dictæ Eccleſiæ Metropolitanæ.

D. ac M Iacobus VVachtelaer, Sacræ Theologiæ Licentiatus, & Paſtor Eccleſiæ S. Catharinæ ciuitatis Mechlinienſis.

CAPVT III.

MEMINERINT hi iuramẽti, quo ſe obſtrinxerunt, videantque vt omni humana affectione depoſita munus à ſe ſuſceptum rectè curent atque adminiſtrent; & nihil prorſus occaſione examinis antè vel pòſt accipiãt, ſub pœnis Cõcilij Tridentini. *D. cap. 18.*

CAPVT IV.

IN omnibus & ſingulis examinis interrogationibus ſpectetur nõ ſolùm vniuſcuiuſque eorum qui examinantur ſcientia, ſed etiam vſus, iudicium, ingenij vis, ac ſolertia.

CAP.

CAPVT V.

Sacra Congreg. Conc. Trid. ſuper d. cap. 18.

CAVTIO diligens ſit ne alterius nomine quis examen ſubeat; & vt præferatur minùs doctus, modò idoneus, quando eius mores ſunt noti & approbati, doctiori cuius vita ignoratur.

CAPVT VI.

NE quemquam, de quo examen periculumque fiet, examinator collegis aut collegæ ſuo vlla ratione commendet.

TITVLVS VIGESIMVSQVARTVS.

De Synodo Prouinciali, & Diœceſana.

SCIANT Capitula exempta exemptionémve prætendentia, ſe nó tantùm ad ſtatutorum Concilij Diœceſani, verùm etiam ad decretorum Concilij Prouincialis, prout à Sacra Congregatione declaratum eſt, obſeruationem teneri.

Super cap. 2. ſeſſ 24. De reform.

DECRETA & legitimè publicata ſunt hæc Statuta Synodalia, præſente præcipuo totius Diœceſis Clero. Mechliniæ, die VI. Maij, anno Domini M. DC. IX.

FINIS.

Digitized by Google

72

SVMMA PRIVILEGII.

ALBERTI & ISABELLÆ CLARÆ EVGENIÆ *Archiducum Auſtriæ, Ducum Burgundiæ, Brabantiæ, &c. Sereniſſimorum Belgij Principum priuilegio cautum eſt; nequis* Decreta & Statuta Synodi Diœceſanæ Mechlinienſis, *præter voluntatem Ioannis Moreti Typographi Antuerpienſis, intra ſexennium imprimat, aut alibi impreſſa in inferioris Germaniæ ditiones importet venaliáve habeat. Qui ſecùs faxit, confiſcatione Librorum & alia graui pœna mulctabitur, vt latiùs patet in litteris datis Bruxellæ*, IX. *Maij*, M. DC. IX.

Signat.

Buſchere.

Digitized by Google

ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIAN
Apud Ioannem Moretum.
M. DC. IX.